

RAID

ZWYCIĘZCA MFF TORONTO
Nagroda „Midnight Madness”

Film pokazywany
w oficjalnej selekcji festiwalu
SUNDANCE
SXSW

Dystrybucja w USA
SONY PICTURES CLASSICS

Muzyka
LINKIN PARK

„Czysta dawka adrenaliny”
*Bruce Diones, **New Yorker***

RAID

Premiera: 18 maja 2012

FILM W CYKLU REBEL REBEL

REBEL REBEL to cykl filmów nieprzeciętnych, dalekich od mainstreamu. Prezentujemy tylko obrazy mocne i wyraziste, oryginalne i niebanalne. Zawsze jadące po bandzie. Chcemy straszyć i bawić, wychodzić poza schemat, grać konwencjami, zaskakiwać, poszerzać horyzonty. W cyklu REBEL REBEL prezentujemy zarówno duże produkcje, jak i niezależne filmy - zawsze jednak funkcjonujące poza głównym nurtem dystrybucyjnym.

RAID jest drugą, po „Łowcy trolli”, propozycją w cyklu REBEL REBEL. Tym razem proponujemy solidną dawkę gatunkowego kina akcji najwyższej jakości, doprawionego solidną dawką muzyki LINKIN PARK.

Otwórz trzecie oko i zobacz najbardziej odjechane produkcje z całego świata w cyklu REBEL REBEL.

RAID

Premiera: **18 maja 2012**

Produkcja: USA/Indonezja 2011

Czas: 101 min

Wiek: 18+

M2 FILMS

Kontakt: Marta Marczak
marta.marczak@m2films.pl

tel. 793 54 50 24

OPIS FILMU

RAID

Najlepszy film akcji dekady

Elitarna jednostka SWAT wkracza do siedziby kartelu narkotykowego. Komandosi nie wiedzą, że wieżowiec zamieniono w twierdzę, pełną bezwzględnych, brutalnych i świetnie przygotowanych do ataku przestępców. Oddział wpada w pułapkę. Jediną szansą na ucieczkę jest przedarcie się przez trzydzieści pięter wieżowca.

O FILMIE

Po ogromnym międzynarodowym sukcesie „Merantau”, debiutanckiego filmu Garetha H. Evansa, twórcy skupieni wokół kultowej wytwórni Merantau Fims rozpoczęli pracę nad kolejnym projektem, filmem RAID.

Po wielkim sukcesie filmu w Indonezji i wygranej na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Toronto, obraz trafił do dystrybucji w USA, Wielkiej Brytanii, Australii, Niemczech, Francji, Kanadzie i Chinach.

W filmie występują gwiazdy kina akcji: Iko Uwais (RAMA), Joe Taslim (JAKA) i Yayan Ruhian (MAD DOG). Muzykę stworzył lider Linkin Park – Mike Shinoda. Układy choreograficzne scen walk opracowali: Iko Uwais i Yayan Ruhian we współpracy z reżyserem i scenarzystą filmu Garethem H. Evansem.

O CHOREOGRAFII

Prawie cała fabuła RAID rozgrywa się w jednym miejscu – w 30-piętrowym, ponurym wieżowcu. Ograniczenie przestrzeni wytworzyło specyficzną, gęstą atmosferę filmu, przede wszystkim jednak pozwoliło na stworzenie choreografii do jednych z najoryginalniejszych scen walk w historii filmów akcji.

Opracowanie i stworzenie tak wielu układów choreograficznych było długim i skomplikowanym procesem. Prace rozpoczęły się na długo przed ukończeniem scenariusza. Iko Uwais i Yayan Ruhian przez kilka miesięcy prezentowali układy

Evansowi, który je nagrywał i testował, jak poszczególne ruchy wyglądają na ekranie, a gotowe układy stworzyły storyboard. Tak powstały wszystkie układy choreograficzne.

Twórcy opowiadają o pracy nad choreografią w scenie walki Mad Doga i Jaki:

IKO UWAIS: *Podczas pracy nad RAID stworzyliśmy serię kompleksowych układów choreograficznych. Podstawowym stylem walki w większości scen jest pencak silat. W czasie prób zrozumieliśmy, że musimy wprowadzić zmiany. Joe jest profesjonalnym zawodnikiem judo, w pierwotnej choreografii były pewne ruchy, które były dla niego zbyt sztywne i nienaturalne. Wspólnie dopracowywaliśmy więc szczegóły choreografii, w której wykorzystaliśmy jego umiejętności, dodając do układów elementy judo.*

YAYAN RUHIAN: *Choreografia w scenie walki Mad Doga i Jaki jest moim zdaniem jedną z najciekawszych w filmie. Grany przeze mnie Mad Dog ma drobną budowę, podczas gdy Jaka, którego gra Joe, to zawodnik judo – znacznie większy od swojego przeciwnika. Chcieliśmy, aby scena była ciekawa i ekscytująca. Wszystkie rzuty, kopnięcia, uderzenia, słowem wszystkie ruchy są oparte na klasycznych sztukach walki, żadnych sztuczek i udawania. Ta walka to prawdziwy pojedynek pomiędzy dwoma mistrzami.*

JOE TASLIM: *Mój udział w tworzeniu choreografii do tej sceny polegał głównie na dodawaniu ruchów, które są charakterystyczne dla judo i uwierzytelnieniu, że wszystko, co robię, jest naturalne dla mojego ciała i stylu, w którym walczę.*

GARETH H. EVANS: *Od początku planowaliśmy wprowadzenie do filmu innych stylów walki. Postacie walczące w tym samym stylu nie mają sensu, a same walki szybko się nudzą. Chcieliśmy pokazać, jak ścierają się ze sobą poszczególne sztuki walki. Porównać mocne i słabe strony walczących w różnych stylach przeciwników. Joe Taslim jest mistrzem Indonezji w judo, niewykorzystanie posiadanych przez niego umiejętności byłoby dużym błędem. Chociaż mieliśmy wcześniej ustalone podstawy choreografii do tej sceny, w trakcie treningów z Joe zaczęliśmy ją zmieniać, tak by bardziej pasowała do jego atutów. Judo i silat to zupełnie różne style walki, co czyni pojedynek dwóch mistrzów jeszcze bardziej fascynującym.*

Poza scenami akcji, w których walczono wręcz, na planie wykorzystywano także wiele rodzajów broni. Aktorzy grający członków elitarniej jednostki SWAT musieli

nauczyć się systemu znaków i reguł panujących w prawdziwej jednostce specjalnej oraz posługiwania się bronią palną.

GARETH H. EVANS: *Chcieliśmy mieć pewność, że wszyscy członkowie naszej filmowej jednostki dobrze znają i rozumieją wszystkie aspekty działania sił specjalnych. Są świadomi tego, jak wielkie znaczenie ma praca zespołowa i dobra komunikacja. Przede wszystkim jednak musieli zdać sobie sprawę, że jeśli jeden z komandosów nie wykona zadania, wszyscy poniosą konsekwencje. Aby przygotować członków filmowej jednostki do roli, na dwa tygodnie przed rozpoczęciem zdjęć wysłaliśmy ich do jednej z indonezyjskich baz szkoleniowych sił specjalnych. Było to bardzo ważne doświadczenie dla całej ekipy. Szkolenie, które przeszli, okazało się bezcenne dla uwiarygodnienia granych przez nich postaci i pozwoliło im stać się prawdziwą drużyną.*

O SCENOGRAFII

Wybór miejsca był bardzo ważny, gdyż budynek miał stanowić o charakterze filmu. Musiał przypominać niekończący się labirynt korytarzy i pokoi, zaś każdy z nich miał mieć niepowtarzalny klimat, tak aby wizualna strona filmu była interesująca.

Twórcy szukali budynku, w którym znajdują się elementy mogące wnieść coś charakterystycznego. Kiedy ekipa pierwszy raz zobaczyła wieżowiec, w którym potem nakręcono film, wszyscy byli zachwyceni. Stary blok, mniej więcej z 1950 r., z windami, wysokimi, szklanymi oknami i metalowymi klatkami schodowymi był idealnym miejscem. Wszystkie elementy wyglądały bardzo autentycznie, ale nie charakterystycznie. Podobny budynek mógłby znajdować się w każdym dużym mieście od Paryża po Los Angeles. Jedno z najwyższych pięter budynku ze względu na duże, otwarte przestrzenie okazało się doskonałe do kręcenia długich sekwencji scen walki wręcz. Mogliśmy umieścić tam dowolną scenografię.

Lokalizacja i wnętrze budynku nie mogły jednak sprostać wszystkim potrzebom ekipy, zwłaszcza że niektóre ze scen wymagały zniszczenia kilku poziomów podłóg. Zdecydowano się więc na zbudowanie dekoracji w studiu, co było nie lada wyzwaniem dla scenografów. Ostatecznie rozróżnienie scen kręconych w studiu i w prawdziwym budynku jest praktycznie niemożliwe, co jest zasługą nie tylko efektów specjalnych i sposobu kręcenia, ale przede wszystkim scenografów i specjalnego zespołu, który był odpowiedzialny za ciągłość poszczególnych scen.

O MUZYCE

Muzykę do RAID stworzyło dwóch wybitnych muzyków: lider zespołu **Linkin Park** Mike Shinoda i kompozytor Joseph Trapanese.

Muzycy opowiadają o pracy nad muzyką do RAID:

MIKE SHINODA: *Piosenki Linkin Park były często wykorzystywane na ścieżkach dźwiękowych. Odrzucaliśmy jednak propozycje tworzenia soundtracków, sam miałem kilka ofert i żadnej nie przyjąłem. Kiedy pojawiła się propozycja od twórców RAID pomyślałem, że może to być ciekawe doświadczenie. Zdecydowałem się spróbować. Wiedziałem, że będzie mi trudno samodzielnie pracować przy moim pierwszym soundtracku, więc poprosiłem o pomoc Josepha, który ma spore doświadczenie w pisaniu muzyki filmowej.*

JOSEPH TRAPANESE: *Rzeczywiście mam duże doświadczenie w pisaniu soundtracków. Dorastałem przy muzyce Linkin Park, uwielbiam ich piosenki, więc kiedy zadzwonił Mike i zaproponował mi udział w tym projekcie, wiedziałem, że muszę się zgodzić. Napisanie muzyki do klasycznego filmu akcji od dawna było moim marzeniem.*

M.S.: *Zanim rozpoczęliśmy pracę, odbyliśmy wiele rozmów o tym, jak wyobrażamy sobie ścieżkę dźwiękową do tego filmu. Nic nie wiem o muzyce z Indonezji, więc nie chciałem tworzyć soundtracku, który zasadałby się w tamtej tradycji.*

J.T.: *RAID to film dla fanów kina akcji, nieważne, czy pochodzą z Indonezji, czy ze Stanów. Nie chcieliśmy więc używać indonezyjskich instrumentów, bo w ten sposób wyizolowalibyśmy większość widzów, którzy, podobnie jak my, nie znają tej kultury. Naszym celem było więc skupienie uwagi widzów i podążanie za wizją reżysera. Na przygotowanie wstępnej wersji soundtracku mieliśmy sporo czasu. Mogliśmy zacząć pracę wcześniej, gdyż dostaliśmy obszerne fragmenty filmu. Użyliśmy ich, by zbudować podstawę: wymyśliliśmy melodie, rytm. Potem technologia pozwoliła nam dokonywać drobnych zmian lub, gdy widzieliśmy, że muzyka nie gra z ujęciem, większych korekt. Mieliśmy dużo materiału, więc praca nie była taka trudna.*

M.S.: *Praca nad muzyką do RAID była dla mnie dość naturalna. Czasem chcieliśmy mieć więcej dźwięków klasycznych, czasem szukaliśmy czegoś unikalnego – tak samo pracujemy nad naszą muzyką z zespołem. Muzyka Linkin Park zawsze opierała się na łączeniu różnych gatunków. (...) Chciałbym jeszcze kiedyś pracować nad soundtrackiem do filmu. Oczywiście Linkin Park wciąż jest dla mnie najważniejszy, ale mogę też pracować nad innymi projektami i jeśli tylko wiem, że mogę dać z siebie wszystko, że*

mogę stworzyć coś wartościowego i dobrego, z chęcią podejmuję się nowych wyzwań. Poza tym współpraca z Joem była naprawdę świetna, mieliśmy przy tym projekcie sporo zabawy.

J.T.: *Mam spore doświadczenie w pisaniu soundtracków, Mike ma wielkie doświadczenie w tworzeniu muzyki. Świetnie się uzupełnialiśmy. Jestem przekonany, że dzięki naszej współpracy ścieżka dźwiękowa RAID jest bogatsza i zdecydowanie lepsza, niż gdybyśmy tworzyli ją indywidualnie. Myślę, że to była świetna współpraca.*

O ZDJĘCIACH

Już we wczesnej fazie projektu było jasne, że zdjęcia w RAID będą integralną częścią atmosfery filmu i zostaną całkowicie podporządkowane spektakularnym scenom walk. Poprzez agresywne ujęcia filmowcy chcieli pracą kamery i światłem wprowadzić widza w niebezpieczny świat, w którym każdy cień może kryć kolejne niebezpieczeństwa.

Sceny walk są kręcone tak, by widz mógł w pełni docenić ich widowiskowość, cieszyć się dynamiczną choreografią, zobaczyć i niemal poczuć każde uderzenie. Akcja rozgrywa się w zawrotnym tempie. Kamera musi więc dotrzeć wszędzie, nieważne, czy towarzyszy postaciom wypadającym przez okna, przebijającym się przez podłogę czy ściany.

MATT FLANNERY: *W czasie kręcenia RAID dużym wyzwaniem było stworzenie za pomocą światła i scenografii mrocznego nastroju. Nie chcieliśmy jednak, by detale choreografii były niewidoczne. Zależało nam na tym, by kamera, bez nadużywania zbędnych efektów, śledziła akcję i nadawała dodatkowe znaczenia scenom walki. Ruchy kamery było szczegółowo planowane, jednocześnie jednak jako operator musiałem mieć możliwość swobodnego ruchu, zwłaszcza przy kręceniu scen walki.*

O EFEKTACH DŹWIĘKOWYCH

Efekty dźwiękowe w RAID, podobnie jak zdjęcia, są uzupełnieniem dynamicznych scen walki. Właściwie dobrane dźwięki, obok obrazu, budują atmosferę filmu.

Dążąc do unikalnego efektu, realizatorzy próbowali różnych technik nagrywania. Starali się zmienić brzmienie tradycyjnych instrumentów i wydobyć z nich niezwykle dźwięki, które potem komponowali ze scenami. W pełni została wykorzystana głębia

dźwięku Dolby Surround, co sprawia, że RAID jest znacznie bogatszy w warstwie dźwiękowej, a sceny walki są jeszcze bardziej ekscytujące.

Duże wrażenie robi scena, w której po wybuchu jeden z bohaterów ma uszkodzony słuch. Dźwięk został przesterowany w taki sposób, by widz poczuł się tak, jakby również uległ podobnemu wypadkowi. Warto wybrać się do kina, aby w pełni docenić pracę realizatorów.

OBSADA

IKO UWAIS (RAMA)

Rozpoczął treningi pencak silat, gdy miał 5 lat. Dziś jest profesjonalnym zawodnikiem i choreografem.

Reżysera RAID poznał w 2007 r., kiedy ten pracował nad dokumentem o pencak silat. Iko był jednym z uczniów szkoły walki, w której reżyser kręcił swój dokument. W 2008 r. Uwais ponownie spotkał się z Garethem. Wystąpił w filmie „Merantau” – dramacie sensacyjnym, w którym wykorzystano elementy odrębnego stylu „Silat Harimau” (tiger style silat). Był to pełnometrażowy debiut Iko nie tylko jako aktora, ale także jako choreografa. Po sukcesie filmu w Indonezji w 2009 r. Uwais został choreografem w Merantau Films. W 2010 r. został jednym z aktorów i głównych choreografów studia. W RAID zagrał młodego komandosa – Ramę.

YAYAN RUHIAN (MAD DOG)

Jest profesjonalnym instruktorem sztuk walki i wewnętrznych technik oddychania Szkół Silat w Indonezji. Wziął udział w wielu pokazach pencak silat w Indonezji i na świecie.

W 2008 r., kiedy Gareth szukał odtwórcy do roli Erica, która wymagała znajomości sztuk walki i zdolności dramatycznych, zaprosił na przesłuchanie Yayana. Wszyscy natychmiast zorientowali się, że mają przed sobą nową gwiazdę kina akcji.

Po sukcesie „Merantau” Yayan został członkiem Merantau Films. Jest, obok Iko, głównym choreografem i gwiazdą wytwórni. W RAID wcielił się w rolę prawej ręki Tamy – Mad Doga.

JOE TASLIM (JAKA)

Jest profesjonalnym zawodnikiem judo. Treningi rozpoczął jeszcze jako dziecko. Jego ciężka praca i pasja sprawiły, że kilkakrotnie był mistrzem judo Indonezji. Zdobył też wiele medali w międzynarodowych zawodach. Brał udział m.in. w Southeast Asian

Judo Championship w Singapurze, gdzie zdobył złoty medal, SEA Games (brązowy medal), zdobył też złoto na mistrzostwach Pekan Olahraga Nasional.

Jest nie tylko sportowcem, ale również modelem i aktorem. Pojawił się w kilku indonezyjskich produkcjach: „Karma” (2008) i „Rasa” (2009). W 2010 r., po kilku przesłuchaniach, dostał rolę Jaki w RAID.

RAY SAHETAPY (TAMA)

W Indonezji jest znanym i cenionym aktorem, zdobył wiele prestiżowych nagród. Ukończył studia w Institute of Arts w Dżakarcie, w latach 80. rozpoczął karierę aktora filmowego. Ray był siedmiokrotnie nominowany do nagrody dla najlepszego aktora na FFI (Festival Film Indonesia). W 1989 r. zdobył nagrodę dla najlepszego aktora za rolę w filmie „Noesa Penida”(1988) w reżyserii Galeba Husena.

W 1990 r., gdy przemysł filmowy w Indonezji przechodził głęboki kryzys, wykładał w szkole teatralnej, gdzie był inspiracją dla młodego pokolenia aktorów. W 2006 r. Ray powrócił na ekrany w filmie „Dunia Mereka ” (reż. Lasja Fauzia). W RAID wcielił się w rolę Tamy , bezwzględnego szefa kartelu narkotykowego.

TWÓRCY

GARETH HUW EVANS (REŻYSERIA, SCENARIUSZ, CHOREOGRAFIA)

Evans jest wielkim fanem filmów akcji. Z pochodzenia jest Walijczykiem. W 2003 r. wyreżyserował swój debiutancki obraz „Samurai Monogatari”, opowieść o samuraju oczekującym na egzekucję. W filmie zagrali japońscy studenci, którzy uczyli się wówczas na Cardiff University.

W 2003 r. ukończył wydział scenariopisarstwa filmowego i telewizyjnego University of Glamorgan, ale dopiero w 2006 r. powstał pierwszy film, do którego napisał scenariusz – „Footsteps”. Produkcja zdobyła główną nagrodę na festiwalu Swansea Bay Film Festival.

W 2007 r. Gareth dla indonezyjskiej wytwórni Christine Hakim Films wyreżyserował „The Mystic Arts of Indonesia: Pencak Silat”. Wyreżyserowana przez Garetha część – „Merantau”, to również debiut gwiazd RAID – Iko Uwaisa i Yayana Ruhiana. Od pracy przy tym projekcie rozpoczęła się fascynacja Evansa stylem pencak silat oraz kulturą Zachodniej Sumatry. W 2011 r. wyreżyserował RAID – najważniejszy film w swojej dotychczasowej karierze. W 2014 r. na ekrany kin wejdzie amerykański remake tego filmu, który również wyreżyseruje Evans.

MIKE SHINODA / LINKIN PARK (MUZYKA)

Jest producentem, autorem tekstów, multiinstrumentalistą i wokalistą zespołu Linkin Park. Ukończył Art Center College of Design. To on odpowiada za wizualną oprawę albumów i koncertów Linkin Park oraz gadżetów związanych z zespołem. Opiekuje się też stroną internetową zespołu (linkinpark.com) i fanpage'em na Facebooku ([facebook.com/LinkinPark](https://www.facebook.com/LinkinPark)), który ma największą liczbę fanów wśród zespołów muzycznych w serwisie (36 mln).

W 2005 r. wraz z kolegami z zespołu założył fundację Music for Relief zajmującą się pomocą dla ofiar klęsk żywiołowych; zebrano już ponad 5 mln dolarów. Organizacja została też wybrana przez sekretarza generalnego ONZ do koordynacji pozyskiwania funduszy na rzecz ofiar trzęsienia ziemi na Haiti.

JOSEPH TRAPANSE (MUZYKA)

Amerykański kompozytor, aranżer i producent muzyki filmowej do produkcji telewizyjnych, filmowych i multimedialnych. Współpracował z duetem Daft Punk przy bardzo dobrze przyjętym przez krytyków soundtracku do filmu „Tron: . Obecnie pracuje nad muzyką do sequela „Tronu” – „Tron: Uprising”, którego premiera jest przewidziana na ten rok. Współpracował również przy soundtracku do serialu „Dexter”, piątej części hitu Universal Pictures – „Szybcy i wściekli” oraz filmu „Co się zdarzyło w Las Vegas”.

Artysta komponuje i produkuje też muzykę koncertową, recitale oraz muzykę do sztuk teatralnych.